

TINE OREL OB ŠESTDESETEM LETU

Najbrže ni docela smotrno ustvarjalnemu, dinamičnemu, v številne dejavnosti zagnanemu možu pisati godovne besede, ko pogleda čez šestdeseto leto. Navsezadnje njegovo delo še zdaleč ni končano; zakaj bi se torej ozirali v prehojeno, ko pa je korak še dolg in prožen? — Tako pomislimo, ko presenečeni ugotovimo, da si jih je profesor Tine Orel, znan sicer kot planinski publicist, pa tudi kot slavist, dolgoletni strokovni in pedagoški delavec, pravkar že naložil šestdeset. A recimo, da vzamemo šestdesetletnico, kakor si vzame gorohodec trenutek počitka, trenutek za pogled okoli sebe in vnazaj.

Potem se odpre takle pogled.

Rodil se je Tine Orel 9. 2. 1913 v Trzinu, končal šentviško gimnazijo in študij na ljubljanski filozofski fakulteti, se uslužbil kot profesor v Celju, plačal med vojno svoj davek, po vojni pa kot direktor dolga delovna leta posvetil celjski gimnaziji, celjskemu šolskemu, kulturnemu in drugemu družbenemu življenju, kot inšpektor tudi šolstvu širšega celjskega območja, kot urednik Planinskega vestnika slovenskemu planinstvu. Po 1963. je bil v Ljubljani pedagoški svetovalec za slovenski jezik in direktor Zavoda za prosvetno pedagoško službo, svetovalec na republiškem sekretariatu za prosveto in kulturo oziroma na Zavodu za šolstvo SRS, kjer je skrbel za osnovnošolske in srednješolske učbenike; prav zadnji čas dela kot profesor za kulturo ustnega in pisnega izražanja na Pedagoški akademiji v Ljubljani.

Kot slavist se je sprva posvetil verzologiji (Ritem pri Prešernu, 1940; kritika Isačenkovega »Slovenskega verza«, 1939), potem je za Klasje 1948 pripravil komentirano izdajo Rokovnjačev (ki so izšli še trikrat, od tega dvakrat v Kondorju), za Kondorja je uredil prav tako

komentirano antologijo slovenskega planinskega potopisja (1968), za šolske potrebe je v ustrezni stiski zgodnjih povojnih let skupaj s prof. Andoljškom izdal skripta iz slovenske literarne zgodovine, od 1965 redno sodeluje pri SBL in od 1967 pri Jugoslovanskem leksikografskem zavodu v Zagrebu; napisal je vrsto pedagoških člankov, ki se deloma dotikajo tudi slavistične šolske problematike (v Sodobni pedagogiki, Otrok in družina), pripravil komentirano izdajo Mlakarjevih planinskih spisov; nepregledna je vrsta njegovih gledaliških poročil, literarno in gledališko informativnih člankov v gledaliških listih, da njegovega deleža kulturi slovenskega planinskega pisanja ne omenjamo, tu je njegov delež naravnost neprecenljiv.

— Morda se zdi njegovega strokovnega slavističnega pisanja sorazmerno ostalemu publiciranju malo; res je — in to je škoda spričo profesorjeve ne navadne razgledanosti. Vendar moramo njegovemu zapisanemu strokovnemu prispevku dodati še profesorjevo neposredno, zmeraj prijazno in spodbudno, strokovno utemeljeno živo besedo; najbrže ni dijaka s celjske gimnazije tistih let, učiteljev, profesorjev, ki jih je inšpiciral takrat in kasneje, ki jim ta beseda, porojena iz široke človeške razumevnosti, načitanosti in omikanosti, ne bi ostala v spominu. Kot takšnega ga imajo navsezadnje še danes dragoceno priložnost spoznavati študentje ljubljanske pedagoške akademije.

Prav zato, spričo neusahlega delovnega zagona, ta šestdesetletnica res ni priložnost za takšno ali drugačno inventuro, prej priložnost za to, da si priznavno prikličemo v zavest bogastvo že opravljenega dela in da godovniku kot slavistu izrečemo prijazna voščila!

Matjaž Kmecl